Cenzurat Alexandru Fruglan.

Harmincötödik évfolyam. 36-ik szám. Egyes szám ára 80 fillér.

ELŐFIZETÉS.
HELYBEN ÉS VIDÉKEN
Egy évre ... ... 180 kor.
Fél évre ... ... 90 kor.
Egy negyed évre 45 kor.
Egy hóra ... ... 15 kor.

Nyilttéri közlemények megállapodás szerint.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:
Aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 855.

KIADÓHIVATAL:
Aradi Nyomda Részvény Társaság.
Bulevardul Regele Ferdinand 1. (Jósnei főh.-út 23.)
TELEFON-SZÁM: 194.

Arad, 1920. | Főszerkesztő: Stauber József. | Szerda, március 3.

Hivatalos jelentés

1920. február 26-ról: A Tiszától keletre lévő magyar terület kiürítését megkezdtük azon célból, hogy a legfőbb Tanács által kijelölt határra visszavonuljunk. Hátvédosapataink 1920. febr. 24-ik napján elhagyták a Tiszát és 1920. február hó 25-ikén este a következő vonalon álltak: Bergyel, Bakarány, Pszt, Margita, Czerpes, Madaras, Kunhegyes, Püspöki, Szajol, Ráczföldvár. A műveletek folytatódnak és zavartalanul folynak le. A Vezérkar.

Február hó 26. és 27-ikéről: A Tiszától keletre lévő magyar terület kiürítése tovább folyik minden zavar nélkül. Csapataink folyó hó 26-ikán este Baji—Varju—Láposta—Nagyvákony—Pszt—Kisvákony—Pszt. Mándokitó—Kondoros—Ocsöd és Kun-Szent-Márton vonalon állanak. Főhadiszállás.

Változás a biróságoknál.

A törvénykezési napok életbeléptetésével megváltozik a törvénykezés rendje is Aradmegyében. Jeleztük már, hogy egyes járásbíróságok megszünnek, viszont más községekben uj járásbíróságokat állitanak fel és a törvénykezési napok életbeléptetése folytán fölöslegessé válik több járásbiróság. A törvényszék elnöke most dolgozik egy nagyarányu tervezeten, amely rendezni fogja az aradmegyei uj törvénykezési rendet. A tervezetet jóváhagyás végett benyujtja a kormányzótanács igazságügyi reszortjához és ennek a jóváhagyása után felállitják, illetve megszüntetik az uj járásbíróságokat.

A mai valuta-piac.

Még mindig a teljes lanyhaság uralja az aradi valutapiacot és hasonló hirek érkeznek Temesvárról, Nagyváradról és Kolozsvárról is. Minden idegen valutában nagy a kinálat, azonban senki sem akar venni idegen értékeket. Aradon és Temesváron ma következők voltak az árak: apró lei 290—295, nagy lei 300—305, márka 330—340, ezüstöt nyakra-főre kinálnak 12—13 koronáért, mig az arany lezuhant 650—700-ra. A dollár keresletigen minimális és a kinálat is nagyon csekély, a dollár napi 195—198. A bukaresti árfolyamok a következők: korona 330, márka 105—106, rubel 74—75, leva 105—106, francia frank 560, svájci frank 11—12, lira 440, dollár 72—73. A nemzetközi pénzpiaci árak a következők: London 48.28, New-York 14.29, Belgium 103.75, Spanyolország 211.50, Olaszország 77, Románia 18.50, Svájc 230.

Nikita betörést tervez Montenegróba

SZALONIKI. A szerb sajtóiroda jelenti, hogy az Olaszországban tartózkodó *Nikita* királynak sikerült néhány ezer montenegrói menekültet felfegyvereznie, kik olasz önkéntesekkel együtt megakarják támadni a Montenegróban levő szerb hadsereget. A szerb sajtóiroda közleménye ezután bejelenti, hogy a montenegrói délszláv katonai hatóságok utasitást kaptak, hogy a tervezett betörés ellen a körülmények által megkivánt intézkedéseket tegyék meg.

AMSTERDAM. *Plamenac* montenegrói miniszterelnök Londonba érkezett. A montenegrói kormányelnök a Daily News tudósitója előtt kijelentette, hogy azért jött Londonba, hogy a békekonferenciát a szerb csapatoknak Montenegró egész területéről való visszavonására birja és Nikita király hazájába visszatérésének megengedését kérje.

Rablóvilág Csanádmegyében.

Az elmult napokban huszonegy csanádmegyei uricsalád költözött be Aradra. Ennek az az oka, hogy Csanádban a közbiztonsági állapotok nagyon meglazultak és a földbirtokosoknak nem csak vagyona, hanem élete is állandóan veszélyeztetve van. Szervezett rablóbandák garázdálkodnak, amelyek hol itt, hol ott bukkannak fel, megtámadják az uri kastélyokat, betörnek a lakásokba, a pénzt és értékes tárgyakat elrabolják, tulajdonosukat pedig — ha ellenszegülnek — bántalmazzák.

Többek közöttt *Nágel* csanádmegyei földbirtokosnál is jártak a betörők. Több álarcos férfi hatolt be lakásába, minden pénzét elvitték, őt magát pedig több kés szurással megsebesitették. A betörők garázdálkodásának erélyes intézkedéssel kellene végét vetni. A bolsevizmus ideje lejárt, nem lehet tehát megtürni, hogy rakoncátlan elemek a helyreállott közrendet ismét veszélyeztessék.

Miért lanyha a pénzpiac?

Február 18. óta olyan lanyhaság uralja az aradi és általában a vidéki városok pénzpiacát, amilyenre még nem volt példa az ujabbkori valutaidők történetében. Az emlékezetes rendőrségi razzia óta az embereken ijedt rémület vett erőt, nem mernek sem venni, sem eladni, pedig tekintélyes mennyiségű idegen pénz van Aradon egyesek és a bankok birtokában. Azóta minden pénzüzlet pang és ez maga után vonta a pénznemek hirtelen esését. Érdeklődtünk több ismert aradi pénzembernél a hirtelen beállott lanyhaság okáról és a kapott felvilágositásokat alább adjuk. Egy aradi nagy bank igazgatója a következőket mondotta:

— A hatóság erélyes akciója nem sokban járul hozzá belföldi valutánk megszilárditásához, mert dacára minden szigoru rendszabálynak, Párisban a lei mégis lesüllyedt, az utóbbi napokban 19-ről 18-ra. A kereskedőknek szükségük van az idegen valutára, mert árut csak ezekért kapnak, már pedig a kereskedők szivesebben vesznek magánosoktól és alkalmi ügynököktől idegen értéket. Ha sok idegen értéket vetnek a piacra és hatalmas konkurrencia támad, a pénz értéke magától is lemegy.

Egy ismert aradi pénzügynök, aki közel harminc esztendeje foglalkozik pénzközvetitéssel és alaposan ismeri az összes idegen valutákat, a következőket mondotta:

— A legerősebb hatósági intézkedés sem tud gátat vetni a pénzzel való üzérkedésnek, mert ha nyiltan nem is, de titokban csak kötnek az emberek üzleteket, vidékről csak jönnek be Aradra idegenek, akik eladni akarják a birtokukban levő idegen pénzt. A pénzforgalmat korlátozni nem lehet és ezer módja van annak, hogy miképpen lehet üzleteket lebonyolitani hatósági ellenőrzés nélkül. A mostani pénzhanyatlás csak helyi jellegű és a pénz rövidesen ismét eléri azt az árfolyamot, a mit már eddig elért. Az egészséges viszonyokat csak a gyors és biztositott közlekedéssel, a szabad kereskedelemmel, a teljes közbiztonsággal és a produktiv munkával lehet elérni.

A többi pénzszakember véleménye is mind hasonló volt és egyesek még azon véleményüknek is kifejezést adtak, hogy azokat a kisembereket, akik kora reggeltől késő estig szaladgálnak, hogy napi száz koronát megkeressenek kár megbüntetni. A háboru rengeteg embert tett exisztencia és biztos keresetnélkülivé, ezek most kénytelenek az ügynökösködésre vetni magukat, mert a mostani erősen megcsappant produkció mellett képtelen mindenki visszatérni régi hivatásához.

Tartalékos tisztekhez!

Az aradi térparancsnokság felhivja a volt osztrák-magyar hadseregbeli tartalékos tiszteket, hogy hetenkint egyszer pontosan jelentkezzenek a térparancsnokságon, a hol külön erre a célra felfektetett iven sajátkezű aláirásukkal kell igazolniok itt tartózkodásukat. Azokat, akik ennek a rendeletnek nem tesznek eleget, a térparancsnokság átadja a hadbiróságnak.

Az aradi rendőrség fizetése

Stoica Sebastian az aradi rendőrség vezetője ma magával hozta Timisoaráról (Temesvárról) az aradi rendőrség fizetését. A törzsfizetéseket leiben utalták ki a ugyancsak kiutalták a felszerelési dijakat azok részére, akiknek kötelező az egyenruha használata. A fogalmazói kar és rendőrtisztek felszerelési dija 3000 korona. Április egytől kezdődőleg már az aradi állampénztárból veszi fel a rendőrség a fizetéseket, a kerületi rendőrprefektura ugyanis utalványozási joggal felruházott számvevőségi osztályt kapott.

A timisoarai (temesvári) rendőrség átszervezése.

A kormányzótanács a timisoarai (temesvári) rendőrség vezetőjévé dr. *Zerkula* Györgyöt nevezte ki, aki a timisoarai (temesvári) rendőrséget az aradi rendőrség mintájára szervezi át. Megszünteti a rendőrkapitányságokat s azokat biztosságokkal helyettesiti. Ugyancsak aradi mintára történik meg a bejelentő hivatal megszervezése is.

A bankok és a pénzlebélyegzés.

Sokakat közelről érintő elvi jelentőségű kérdésben kezdődött ma el tárgyalás az aradi törvényszéken. Azt kell eldönteni a bíróságnak, hogy vajjon jogában áll-e az aradi bankoknak a náluk elhelyezett összes betétek után levonni két százalékot pénzlebélyegzés címén. Az egyik betétes ezt az eljárást törvénytalannak minősítette, azzal érvelve, hogy van bank, amelyikben a lebélyegzés alkalmával csupán félmillió korona volt, ezzel szemben a bankban elhelyezett betétek összege megközeliti a hatvan milliót. Azt kérdezi a betétes most a bíróságtól, hogy jogos-e az, ha ez a bank az egész hatvan millió korona után levonja a két százalékot. A biróság ebben az ügyben elrendelte a bizonyitást, mert elsősorban azt akarja megállapitani, hogy a lebélyegzés alkalmával mennyi készpénz volt a kérdéses bankban.

A fehér terror ellen.

A Romanul irja: A budapesti „Népszava" szerkesztőinek meggyilkolása miatt megjelent a Budapesten idező amerikai meghizott *Huszár* miniszterelnöknél és kijelentette a szövetségesek nevében, hogy nem tűri tovább a fehér terror működését és a legközelebbi legegyszerűbb esetben is a szövetségesek a legsúlyosabb megtorló intézkedéseket fogják tenni. Huszár miniszterelnök kijelentette az amerikai meghizott előtt, hogy intézkedéseket tett a tettesek elfogatására, akik példás büntetésben fognak részesülni.

A német tisztek.

A Romanulból vesszük át a következő hirt: Berlinből jelentik: A német kormány jegyzéket intézett a békekonferenciához, a melyben kijelenti, hogy Németország hajlandó mindazon német tiszteket kiadni az antantnak, akiket az antant bűnösöknek talál és akiknek a kiadatását követeli. A hirt széles körben kétkedéssel fogadják.

A 10 és 20 filléresek.

Egy pénzügyi szakember, aki az utóbbi időben megfordult Ausztriában, Csehszlovákiában, Magyarországon, Jugoszláviában és Romániában, a következőket mondotta munkatársunk előtt:

— Az Osztrák-Magyar Bank koronajegyei között, mint ismeretes, meglehetős árdifferenciák vannak. A különböző lebélyegzésű koronák közül legalacsonyabban áll az osztrák korona, legmagasabban a cseh korona, amely három le nem bélyegzett magyar koronát ér. Van azonban olyan pénze is az osztrák-magyar banknak, amely a monarchiából alakult minden országban egyforma értékkel bir s ez: a nikkel tíz filléres. Ennek a két pénznek az értéke mindenütt egyforma. Öt huszfilléresért Csehországban egy cseh koronát adnak, Magyarországon rendes koronát s mindenütt a teljes névértékben veszik el. Persze ezek az aprópénzek alig vannak forgalomban, mert legnagyobb része el van rejtve és nagy mennyiséget vittek külföldre, főleg Olaszországba.

Lenin békülékeny.

Az Izbanda jelenti: A Newyork World munkatársa beszélgetést folytatott *Leninnel* abból az alkalomból, hogy Szovjetoroszországban általános a hajlandóság a békére. Lenin a többek között a következőket mondotta:

— Az egész világ tudja, hogy békét akarunk és olyan békét, a mely kielégitheti a legimperialisztikusabb kapitalizmust is. Hajlandók vagyunk az idegen tőkének messzemenő engedményeket és garanciákat nyujtani, de azt nem fogjuk tűrni, hogy bennünket a béke nevében megfojtsanak. Semmi akadályát nem látom annak, hogy fölvegyük a kapitalista államokkal a nemzetközi gazdasági érintkezést. Mi kapunk a kapitalistáktól lokomotivokat és gazdasági eszközöket és ezzel szemben cserébe adunk gabonát, platinát és egyéb csak Oroszországban található nyersanyagot. Oroszország nélkül Európa nem nyerheti vissza egyensulyát, sőt Amerika is kritikus helyzetbe kerülhet Oroszország nyersanyaga nélkül. Mit ér Amerika nagy gazdaságával, ha nem tudja szükségleteit fedezni? Felhalmozott aranyait nem tudja megenni. A világ ránk van utalva és akár bolsevisták vagyunk, akár nem, az államoknak közeledniök kell hozzánk.

Az interviu végén a szovjet elnök még azt mondotta az ujságirónak, hogy a szovjethadsereg olyan erős, hogy azt nem lehet legyőzni.

Két rendőrtisztviselő visszaélései.

Az aradi rendőrségen napok óta szigoru vizsgálat folyik a rendőrség két tisztviselője ellen, akik meg nem engedett módon visszaéltek állásukkal. A két tisztviselő *Arsiciu György és Banisiu* György; az előbbit hűtlen pénzkezelésért, az utóbbit pedig azért kellett felelősségre vonni, mert kijárásra vállalkozott nagy anyagi hasznot remélve ebből. Amint a visszaélések kipattantak, *Stoica* Sebastian az aradi rendőrség vezetője Arsiciu Györgyöt azonnal felfüggesztette állásából s egyben megbizta *Stana* Traján rendőrbiztost, a személyi ügyek referensét, hogy mindkét tisztviselő ellen folytassa le a fegyelmi vizsgálatot. Még ennek megtörténte előtt az esetről azonnal jelentés ment a kerületi rendőrprefektushoz, amelyben már az is benne foglaltatott, hogy Arsiciu az okozott kárt megtéritette. Ma érkezett meg Timisoarról (Temesvárról) a kerületi rendőrprefektura válasza, amelyben mind a két tisztviselőt felfüggesztette állásáról s egyben utasitotta a rendőrséget, hogy az ügyiratait tegye át az aradi ügyészséghez.

Emelkednek a borárak.

Az aradi és aradhegyaljai borpiac élénkülni kezd. Arra a hirre, hogy március elején ismét megindul a rendes teherforgalom, tömegesen érkeznek Aradra romániai és erdélyi borkereskedők, hogy bort vásároljanak Erdély és Románia részére. A nagy kereslet a borárakat lényegesen emelte. A vevők hajlandók már a következő árakat is megadni: uj borért 14—16 koronát, ó-borért 18—20 koronát, finom ó-vörös borért 30 koronát, fajborokért 22—24 koronát literenként. A termelők azonban a nagy kereslettel szemben tartózkodó álláspontot foglalnak el ugy, hogy nagyobb vásárlás még nem történt. Előreláthető, hogy mihelyt a teherforgalom ténylleg megindul, a borárak lényegesen emelkedni fognak. Itt említjük meg, hogy az utóbbi időben a Hegyaljáról a katonaság részére nagymennyiségű bort vásároltak, amit részint Békéscsabára, részint Csanádmegyébe szállitottak.

MÜVÉSZET.

* **A Carmen-t azért volt érdemes megnézni a tegnapi reprisen,** hogy Horváth Mici kiforrott drámai játékában, kellemes hangjában és Róna erőteljes Escamillojában gyönyörködjünk. Takács (Don José) ezuttal nehéz feladatra vállalkozott, amelynek nem tudott teljesen megfelelni. Hangja csak a negyedik felvonásban érvényesült. Várady Margit Micaelája máskor melegebb volt, tegnap indiszposicióval küzdött. A gyönyörű kardalok teljesen elsikkadtak, valéságos hangzavar uralkodott a szinpadon s a karmester sem tudott rajta urrá lenni. *(Ky.)*

* **A Szentivánéji álom a Luxemburg grófja élénkíti a szinház** hét hátralevő műsorát. Juliette szerepében Győző Alfrédné lép fel.

* **Állandó derültség kiséri a Modern Kabaré** uj műsorát. A társulat összes tagjai elsőrendű műsorral szerepelnek. Az előadás fél 9 órakor kezdődik.

* **A Casidéné 8.** (C. bérletszünet); 10. (A. bérletszünet) és 12. (B. bérletszünet) előadásának jegyeit 5-én délig tartja fenn a pénztár a bérlők részére. A földszinti helyeket és a páhelyokat a régi helyárak ötven százalékos felemelése mellett árusitják.

* **Vidéki Sport** legujabb száma a szokottnál érdekesebb tartalommal jelent meg.

Világcsaló Bécsben.

BÉCS. A bécsi rendőrség letartóztatta Gradinger Kálmán Imre kereskedőt, aki mint főmérnök szerepelt s akinek nagykoncepciójú pénzügyi és kereskedelmi tervei hónapokon át foglalkoztatták a közvéleményt. Gradinger propagandát inditott, hogy a távol keletti az osztrák kereskedelem összeköttetésbe jusson, mozgalmat inditott arra is, hogy Szibériából hazahozzák az osztrák hadifoglyokat. A nagystilű ember milliós bankletétekről beszélt és elhitette nemcsak a hivatalokkal, hanem a magánosokkal is, hogy nagy pénzösszegek felett rendelkezik. Gradinger multja a lehető legkalandosabb. A kontinens majdnem minden országában megfordult, sok nyelven beszél, sokáig élt Kinában, ahol állitólag a kinai hadsereg instruktora volt. Később angol területeken kereskedő cégekkel lépett összeköttetésbe. Többször került összeütközésbe a hatóságokkal és legutóbb Németországban több vállalatérja volt. A hivatalos okiratok mint alapitó szélhámosról emlékeznek meg. A háboru alatt polgári internált volt Angliában, ahonnan 1919. tavaszán tért vissza Bécsbe. Bécsben sokat beszéltek a The World-market cimü vállalatáról és a messzi keleti klub cimü alakitásáról. 1919. októberében előterjesztést tett Bécsujhely tanácsának, hogy hétszázezer dollár kölcsönt szerez öt százalék mellett, amely kölcsön 1925-ig visszafizetendő. A városi tanács ezzel szemben kötvényt adott volna ki és az összeget villamos berendezésre forditotta volna. A bécsi rendőrség megelégelte a szélhámos viselt dolgait s miután az a gyanu merült fel ellene, hogy bigámiát követett el, továbbá csikkasztott és csalt, letartóztatta és meginditotta ellene a bünvádi eljárást.

Gyilkos körjegyző.

Megrázó családi drámának az utolsó jelenetei játszódtak le tegnap a nagyváradi itélőtáblán. *Regéczy* Pál bustyaházai körjegyző még a mult év juliusában lakására hivatta *Bogdán* Árpád ottani állomásfőnököt és *agyonlőtte.* Bogdán meghitt barátja volt Regéczyéknek. Minden szabad idejét nálunk töltötte és hevesen udvarolt a jegyző csodaszép feleségének. Egy nappal az eset előtt a községi intelligencia egy kis mulatságot rendezett. A mulatozás után Bogdán állomásfőnök magával vitte a cigányokat Regéczyék házához. Mikor megtudta, hogy a férj nincsen otthon, szerenádot adott az ablak alatt és egész éjfélig az asszonynál maradt. Másnap a községbeli lakosok elmondták Regéczynek az esetet, ki még aznap délután magához hivatta Bogdánt és rövid szóváltás után agyonlőtte. A törvényszék a férjet 5 évi fegyházra itélte, de ez fellebbezett és azzal védekezett, hogy mikor a gyilkosságot elkövette, ittas állapotban volt. Mivel a tanuk nem jelentek meg, a tábla azügyet elnapolta.

HIREK.

A város konyhakertészete.

A városi gazdasági szék tegnapi ülésén tudomásul vette Zubor Andor tanácsnoknak azt a bejelentését, hogy a városi kertészet a Nagylegelő-dűlőt az eddigi 50 ehold helyett 100 holdat használt fel konyhakertészet céljaira s ezt a területet zabbal, árpával, csemege tengerivel, borsóval, babbal, dinnyével és egyéb vetemények-kel ültette be, továbbá hogy a felső temető mellett levő 33 holdat ugyanesak konyhakertészet céljaira művelte meg. Zubor tanácsnak még azt is bejelentette, hogy 50 hold szántóföldön a város házi kezelésben tengerit, árpát, zabot és busát termeszt. A gazdasági szék felkérte Zubort, hogy a konyhakertészetet továbbra is fejlessze. Az idén a város közönsége elérelátatólag olcsón fog hozzájutni konyhakertészeti terményekhez.

—

— **A spanyol-betegség.** A mai napon a városi orvosi hivatalnak egyetlen ujabb spanyol megbetegedést sem jelentettek be. Gáiban a spanyol-járványnak ma halálos áldozata van: Fehér Saveta 6 éves kisleány halt meg spanyolnáthában.

— **Marosvásárhely elmozditott tisztviselői.** Marosvásárhelyről irják: A városnak mintegy 30—35 tisztviselője azonos szövegű gépirásos levelet kapott a polgármester aláirásával, mely a többek közt igy hangzik: „Cimzettet a további szolgálatra nem kényszeritik, emiélfogva állásától felmentik s javadalmazását február 29-ével beszüntetik.“ Ily értelmű rendelkezést kapott a városi számvevőség és a pénztár is alkalmazkodás végett. Az elbocsájtottak legtöbbje a rendőrség vezető tisztviselői közül kerül ki, igy Varga kapitánya Terstyánszky, Csalényi és Toperzer kapitányok.

— **A városi épületek.** Arad sz. kir. város gazdasági széke a városi épületek kőműves munkáinak 1920. évre leendő biztositása iránt folyó évi március hó 8-án d. u. 4 órakor Zubor Andor gazdasági tanácsnok hivatali helyiségében árlejtést tart. Bánatpénzül letesendő 3000 korona készpénzben, vagy elfogadható értékpapirokban. Az árlejtésen részt lehet venni irásbeli ajánlatokkal. Az irásbeli ajánlatok lezártan árlejtés megkezdése előtt nyujtandók be s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz letételét igazoló letéti jegy mellékelve van s ha az ajánlattevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja. Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnoknál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők. A gazdasági szék.

— **Felhivás.** Felhivom a város jószivű és igák felett rendelkező lakosságát, miszerint igaerejét bocsássa a rokkantak egyesülete rendelkezésére, hogy a rokkantak a csálai erdőben kitermelt tüzifájukat a városba beluvarozhassák. A jelentkezések a rokkantak egyesületének irodahelyiségében eszközlendők. Dr. Robu, polgármester.

Magyarország és a bécsi műkincsek.

A magyar békedelegáció jegyzéket nyujtott át Párisban, amelyben bejelenti Magyarország igényét a jelenleg Bécsben levő magyar, vagy közösen szerzett történelmi és tudományos műkincsekre. A jegyzék az ellen is tiltakozik, hogy a volt közös hatóságok és udvar ligvidálásra szánt értékeit a magyarok nélkül adják el. A magyar jegyzék a következő értékekre jelenti be igényét: Régiségek és műtárgyak amiket Magyarországból vittek Bécsbe. Olyan tárgyak, amelyeket erőszakkal és törvénytelenül kerültek Ausztriába. Tárgyak, a melyek megszerzéséhez és fenntartásához Magyarország a civillistában hozzájárult. Közös intézmények, mint a közös miniszteriumok anyagának egy részére. A jegyzék kiemeli, hogy Magyarország tulajdonjoga fennáll a kért értékekre, annál is inkább, mert a felsorolt kincsek egy része csak letétként volt elhelyezve Bécsben.

BÉCSBŐL jelentik: A Neue Freie Presse irja: Egy személyiség, aki azokra a kivánságokra vonatkozólag, amelyeket a magyar békedelegáció Párisban a műkincsekre, történelmi és tudományos értéktárgyakra nézve tett pontosan van informálva, a Magyarország részéről elfoglalt álláspontról, a következőket közli:

— Magyarországnak nincsen szándékában az Ausztriában levő magyar eredetű műkincsek felosztását, vagy részben Budapestre való átszállitását kivánni. Magyarország a műkincsek egy részére való igényjogosultságának *az elismerését* követeli, még pedig arra a részére, amelyre jogilag igényt tarthat. Magyarország azt kivánja, hogy ezt a jogot az antant a békeszerződésben szögezze le, mert az utóbbi időben többször volt arról szó, hogy Ausztria oly célból, hogy magának külföldi hitelt szerezzen, az osztrák műkincsek eladását vagy elzálogositását tervezi. Magyarország a Párisban átnyujtott jegyzék által biztositékot akar szerezni arra nézve, hogy egy esetleges eladás, vagy elzálogositás csak Magyarország beleegyezésével történhessék meg.

—

— **Mező- és kertgazdákhoz.** A volt magyar földmivelésügyi miniszter 5555—IV. 2.—1914., illetve 16000—1915. IV.—2. szám alatt kiadott körrendelet alapján meghagyom a mező- és kertgazdasággal biró lakosoknak, hogy a a hernyó, vértetű, darázs, szerecsebogár, lisztes répaborkó, nagy hamvas vincellér bogár és a netán mutatkozó marokkói sáskát alaposan irtsák. Ezen rovarok, azoknak tojásai, lepkéi és fészkei irtása addig folytatandó, mig teljesen ki nem pusztittatnak. Figyelmeztetem az érdekelteket, hogy aki a fentebb elsorolt irtásokat folyó évi március hó végéig elmulasztja, ugy az irtás annak költségére minden további értesités nélkül hatóságilag lesz folyamatba téve és ezenkivül az 1894. évi XII. t. c. 95. §-a pontja alapján 5 napi elzárásra átváltoztatható 100 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel lesz büntetve. Stoica, a. k. rendőrfőnök.

— **Liszt beszolgáltatás.** Felhivjuk a hatósági cikkeket árusitó kereskedőket, hogy az előző lisztkiosztásokból náluk megmaradt lisztet még e hét folyamán Maros utcai raktárunkba szolgáltassák be. Közélelmezési hivatal.

— **A börtön virága.** Rivis Anna többszörösen büntetett rovottmultu cselédleányt, akit a gáji rendőrség tegnap letartóztatott, ma átkisérték az ügyészség fogházába. Rivis már tíz év óta állandó lakója az aradi fogháznak és az elmult idő alatt rengeteg dolgot adott már az aradi birósságoknak. Legutóbb sulyos betegsége miatt ideiglenesen szabadságolták és szabadságideje alatt nem kevesebb mint husz különböző lopást követett el. A vizsgálóbiró Rivis Annát ideiglenes letartóztatásba helyezte.

Könyvtárakat, hangjegyeket magas áron vesz *Kerpel.*

— **Zsufolt a fogház.** Az arad ügyészség fogháza az utóbbi időben ugyanesak megszaporodott. Rendes körülmények között 60—70 fogoly van az aradi foghásban, mig 135 ember van részint vizsgálati fogságban, előzetes letartóztatásban és jogerősen elitélve. Rengeteg bünöst hoznak be vidékről a csendőrök és a városban elkövetett sok lopás és betörés elfogott tettesei is az aradi fogházban várják be sorsukat. Ha ilyen mértékben tartóztatják le a bünösöket, rövid időn belül tele lesz az aradi fogház.

— **Kettős kereszt titka.** Soha mozifilm iránt még ilyen óriási mértékben nem nyilvánult meg a közönség érdeklődése. Zsufolt ház nési végig naponta Guy de Teramond e szenzációs filmjét. S a maga nemében páratlan nagyszerűségű film változatos trükkjeivel, csodaszép kiállitásával és a főszereplő mis Mollie King nagyszerű szinjátszó képességével elragadta a publikumot. A szezon legnagyobb slágere ez a film, amelynek első része még szerdán és csütörtökön marad müsoron, hogy mindenkinek alkalma legyen a mozitechnika e csodájának bevezető részét megnézni. Az Apollóban a „Kék pille“ cimü müvészdráma kerül szerdán még vetitésre.

— **A megélénkült Monte-Carlo.** Nizzai levél jelenti, hogy 1914. óta először ismét élénk a montecarlói szezon. Amerikaiak, franciák, angolok népesitik a fürdőhelyeit, a vendégek soraiban számos ismert német család is látható. Orosz menekült mágnások és nagyiparosok is számosan vannak. A tudósitás kiemeli, hogy a magyarok az idén teljesen hiányoznak.

— **Olcsó tüzelőanyag.** Egyrészt a horribilis magas árak, másrészt a beszerzéssel járó nehézségek sokak részére szinte lehetetlenné teszik a télre szükséges tüzelőanyag beszerzését. Nagy megkönnyitésül szolgál és a drága fűtőanyag mellett sokat megtakaritunk, ha a tüzelésnél olcsó hulladék papirt használunk. Ilyen hulladékpapir bálakban csomagolva kapható: *bálanként 30 koronáért az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.*

APOLLO URANIA.

Ma, 3-án:

Kék pillangó. **Kettős kereszt titka.** I. rész.

Aradi Városi Szinház.

Ma, 3-án:

Carmen.

Opera.

NYILTTÉR.

Az ezen rovat alatt közöltekért nem vállalunk felelősséget.

Dr. Szkalák Gyula kisjenői ügyvéd és neje fájdalomtelt szivvel az utcán tudatják nagyszámu rokonaikkal és jóbarátaikkal, hogy 3 éves és 9 hónapos fiacskájuk

Szkalák Kálmánka

sulyos idegrázkódtatások folytán kelletkezett hasazas betegség után február 26-ikán éjfélkor kiszenvedett.

Drága halottunk testét 28-án délután 3 órakor helyeztük el a családi sirboltban, égbe szállott lelkének üdvéért pedig 29-ikén reggel tartottuk meg az istentisztelet a helybeli róm. kath. templomban.

Édes kis angyalunk, könyörögj értettünk! 1902

Stefan Marik

bádogos és vizvezeték szerelő

Bulevarului Regele Ferdinánd I. (Boroe Béni-tér 7.) Braun-ház.

Elvállal minden e szakmába vágó munkák készitését, bádogtetők javitását és festését a legjutányosabban. 964

Borocherdő nagymennyiségben és minden nagyságban uj és használt napi áron kapható. Vidékre a szállitást elintézem.

Ludovic Baumann

bordó kereskedő ARAD, Piata Unirii (Szabadság-tér). Kádár ipari telep: Ovárutca. Raktárak: Strada General Berthelot (Csernovits Péter)- és Strada Tribunal Axente (Damjanich-utcákban). 9641

Prima amerikai

irógépszalagok, Szénpapir, indicó stb. National cassa blockok, Rotáry Cyclostyle, Roneo, Mimeograph, Schapirograph, Opalograph stb., sokszorositókhoz pótanyagok. — Redőnyös amerikai irodasztalok érkeztek.

Schmotzer si Szegfű

Luther-utca 1. szám. 944

Apró hirdetések

Levelezés.

INTELLIGENS, szépnek mondott, kellemes barna leány, idősebb korrekt úriember támogató barátságát keresi. „Hajnalhasadáskor" című jeligés leveleket Wallinger hirdetője Lázár-utca továbbít. 9780

AZ EGÉSZEN ki 600 koronával egy vidéki fiatal árva barna úrileányt. Leveleket „Árva 2" jeligére a kiadóba kér. 1013

INTELLIGENS fiatalember, szép fiatal és csinos úri asszonyka vagy úrileány őszinte barátságát keresi, kit anyagilag támogatna. Leveleket lehetőleg fényképpel ellátva pontos találka megjelölésével „Nem fogja megbánni" jeligére péntek délig a kiadóba kérem. 1014

Házasság.

28 ÉVES egyedül álló iparos fiu jobb módu 20—25 év körüli özvegy ismeretségét keresi. Leveleket teljes nevemmel „Hü" jeligére a kiadóba kérek. 1015

Alkalmazás.

INTELLIGENS leányt gyermek mellé délutánra jó fizetéssel keresek Németfi dodát előnyben részesítem, jelentkezni lehet d. u. 3—4-ig. Cim a kiadóban. 1005

KERESKEDELMI IRODABA román nyelvet irásban is tudó gyakornok felvétetik. Ajánlatok Wallinger hirdetőjében Lázár-u. 9780

MODELLNEK fiatal, jó alakkal biró nőket keres festőművész. Jelentkezni délután 3—5 között. Cim Wallinger hirdetőjében Lázár-utca. 9780

EGY ÜGYES leány uri fodrász tanulónak felvétetik, ugyanott a manikürözést is elsajátíthatja. Cim Wallinger hirdetőjében Lázár-utca. 9780

ELÁRUSITÓ KISASSZONYT azonnali belépésre keres Ingusz könyv és papirkereskedés, ki a papirszakmában jártas, előnyben részesül. 974

Vétel és eladás.

ELADÓ 12 személyes ezüst evőeszköz. Megtekinthető d. e. 10—12-ig, d. u. 3—5-ig. Strada George Popa (Ferdinánd-u.) 5. 1001

RÉZ ÉS BORGANY hulladékot a legmagasabb napi áron vesz Fémárugyár, Tábköly Imre-utca 1. 1000

TELJESEN UJ, rendelésre készült complette ebédlő eladó. Cim a kiadóban. 1004

EJBOR hatvan hektó és ötszáz hektó hordó eladó. Farkas-utca 8. 1006

ELADÓ egy Sack-féle 2 vasu Z. H. 8. alig használt ebe. Kalauzok Jerosztáv, Németperes. 1008

MEGVÉTELRE keresek egy jó karban levő amerikai Cassa gyártmányu 50 lóerős csőpló garniturát. Kalauzok Jerosztáv, Németperes. 1009

EGY MAJDNEM UJ hármas Wertheim szekrény eladó. Calea Andrei Saguna (Varjassy Lajos-u.) 2. 1010

400 KGR.-mos tizedes mérleg megvételre keresetik, ugyanott egy 10 HP. lokomobil eladó. Cim a kiadóban. 1011

ELADÓ: 6 H. P. álló benzin, 16 H. P. benzin, 18 H. P., 20 H. P., 30 H. P. és 50 H. P. szivógáz motorok, 24 H. P., 50 H. P. nyersolaj motorok és 50 H. P. dízelmotor gőzgép. Vasipar vasöntöde és gépgyár Arad, Mikes Kelemen-u. 15. 6453

MAGYAR GYÜJTEMÉNY eladó. Révay-utca 12. Megtekinthető 2—3 d. u. 1017

ÉPÜLETFA, elárusitó bódé, nagy cseréppel fedett szin eladó. Farkas-u. 8. 1007

ENYHE, kellemes hashajtó úgy felnőtteknek, mint mindenkoru gyermekeknek a CARILAX (fügo szirup). Készíti Dr. Földes és Hehs Arad. 620

FERTŐZŐ BETEGSÉGEK ellen kitünő ávszer gyermekeknek és felnőtteknek a Chlorodont fogpasta, megóvja, fehéríti a fogakat, elveszi a száj bűzét, leoldja a fogkövet. Dr. Földes si Hehs. 897

Három vőlegény — egy menyasszony.

(Válópör a mézeshetek első napján.)

Nem mindennapi eset történt nemrég az állami anyakönyvi hivatalban. Az ügy előzményei ugyancsak érdekesek, de sokkal csattanósabb a befejezés, amelynek végére az aradi törvényszék határozata fog pontot tenni. Még 1918. novemberében történt, hogy megjelent az anyakönyvi hivatalban egy csinos 25—26 éves leány, egyik nagyobb aradi vállalat gép irónője és bejelentette *Ágoston* Zsigmond helyettes anyakönyvvezetőnek, hogy férjhez akar menni. Megnevezte a vőlegényt s az anyakönyves annak rendje és módja szerint bejegyezte az adatokat. A házasságkötést karácsonyra tűzték ki. Karácsony előtt megjelent a vőlegény és kijelentette, hogy a párti visszamenő, mert a leánynak nincsen hozománya, már pedig hozomány nélkül nincs lakodalom. Ez év január 4-én aztán a leány egy békéscsabai orvosnövendékkel jelent meg Ágoston előtt és ujból házasságkötésre iratkozott be. Január 26-án az orvosnövendék visszakérte az iratait azzal, hogy ő nem veszi el a leányt. Ezek után azt lehetne hinni, hogy a hölgynek elment a kedve a házasságtól. Sőt ellenkezőleg. A mult hó 15-én a leány ujból egy idős urral, jómódu aradi háztulajdonossal jelent meg Ágoston előtt, aki mint jó ismerőst üdvözölte a többszörös menyasszonyt. Beirta őket a könyvbe és nyomban összeadta őket, mert diszpenzációt kaptak. Rájuk adta a polgári áldást s most már mint férj és feleség boldogan távoztak a városházáról.

Másnap reggel az ujdonsült férj szomoru arccal állitott be az anyakönyvi hivatalba. Ágoston kérdésére, hogy mi a baj, előadta, hogy válik a feleségétől.

— Hiszen csak tegnap volt az esküvő.

— Igen, hogy tört volna le a lábom, mielőtt idejöttem. Az asszony az első éjszakát már házon kivül töltötte.

Az öreg férj a válóperi már megindította az ujdonsült menyecske ellen, aki a nászéjszakán elhagyta a férjét.

Letartóztatott kommunista.

BÉCS. Az országos törvényszék megkeresésére ujból letartóztatták *Lumpi* Frigyest, a floridsdorfi kommunista csoport vezetőjét. A mult év augusztusában tartóztatták le legelőször, amikor a floridsdorfi pártitkári hivatalban házkutatást tartottak, amely alkalommal külföldi fegyvereket, muníciót és kézigránátokat, továbbá iratokat és hamis utlevelek gyártására szolgáló szereket találtak nála. Lumpit később szabadon bocsátották. Most azonban a *Wippel* wöslaui terrorista vezér ellen megindított vizsgálat során ujabb gyanuokok merültek fel Lumpi ellen. Főként azzal gyanusitják, hogy résztvett az északi vasuti híd ellen intézett robbantási merényletben, amelyért annak idején *Batula* kommunistát és *Combula* német spartakistát mint tettestársakat keresték.

A szerkesztésért felel:
STAUBER JÓZSEF.

Gyógyszertárunkban ujból kapható: Acidol Pepsin, Alsol Hgn. Atophan, Adigan Arsotonin, Atropin tabl. Bromural Brom és jodlecithin Jodglydin, Cadogel, Chologen tabl., Chloraethyl, Digalen, Digestol, Diujidin Dr. Deer protorolat tbl., Segipuratum, Egyes polgbrom tabl. Eucarbon, Haemortan, Cyanur de Mercur, Neosalvarsan Salatin, Nervoplast, Santhyl Knoll Natr Baloeyl, Purgő, Aspirin tabl., Ostya, Ostya tabl., (Capsul Amylaceae), Nelatonkatheter, Baytapaen, Hafer kinőpor, Puderek és fogpaszták, szájvizek, Francia parfumok, irrigator felszerelések stb. stb.

Hamvas és szép arcbőrt csak
Anny crém-től
lehet kapni.
Éjjeli és nappali használatra.
Ára 10—12 kor.

Rüh és viszketegség ellen
legjobb az
Albin kenőcs
nem piszkit
Ára 4—6—8—10 kor.

Frooel
fagyás ellenszer kenőcs a legjobb
Ára 8 kor.

Rumid
a legjobb rumessentia.
Ára 6 és 12 kor.

Fenti szerek egyedül kaphatók: 18
GEORGE WAJDITS
Str. Regele Ferdinand 11.
Jézus Szive gyógyszertárában Arad, József főherceg-ut 11. szám. Karolina-utcai megállónál. — Otvenesi uradalom, M. A. V. és A. Ca. E. V., Kir. fogház stb. szállitója.

ANTIK BUTORT, porcellánt, ezüstöt, festményeket, szőnyeget veszek. Andrássy-tér 21., I., bejár. 597

ELADÓ román kosztüm, 12 évesnek, selyem katrincák, kézimunkák, bársony és grenadin ruhák, edények, ezüst evőeszközök, disztárgyak, ágygarnitura, butorok, Strada Cesbue. (Wesselényi-u. 15., emelet.) 1016

Ingatlan.

KIÜRESS HÁZ istállóval, disznóólfal megvételre, vagy bérbe azonnalra keresetik. Cim e lap kiadójába kéretik. 1003

Ellátás.

IZLETES házi koszt havi 600 koronáért kapható. Cim a kiadóban. 1018

Különféle.

ROMAN FORDITASOK, kérvények, beadványok stb. perfekt elkészitése irodalmi nyelven, Bednár irógép vállalatánál a főpostával szemben. 1012

ÉRTESITJÜK a n. é. közönséget, hogy különlegességeinket csak ugy gyárthatjuk tovább, ha azok edényzetét (üvegeket, tégelyeket) azok árának megtérítése ellenében vissza küldi. Vissza vásárjunk minden gyógyszeres üveget és tégelyt, Eau de Cologne, Bayrum, szőrtorzszesz, brilantines, vasaschinaberes és minden más forma üvegeket. Dr. Földes és Hehs. 619

Eladó

Neuman Samu-ut 7. szám alatt ipar vagy gyárvállalat részére is alkalmas **500 □-öl terjedelmü istáló telep.** 9780
Cim: Wallinger hirdetőben, Lázár-u.

Értesités!

A n. é. közönség szives tudomására adom, hogy miután elsőrendű speciális szakmunkásaim külföldről visszaérkeztek, vállalom az épitészet terén szükségeltető speciális munkálatok, ugymint: kazán átalakitásokat szénfütésről fafütésre, gyárkémény épitéseket és lebontásokat, továbbá minden e szakba vágó munkák tervezését és készitését pontos kivitelben. 9730

Francisc Tritthaler
épitész
Strada Cesbuc (Wesselényi-utca 47. szám.)

Rum és Likör

eszencziák béke minőségben
nagybani eladás. 580

Teodor Erényi Arad, Dobó-u 3.

Segédet

keresek azonnali, vagy március 15. belépésre, ki hosszabb ideig volt már engros üzletben alkalmazva. 969
NAGY FARKAS, Arad.

Vértes-féle „Helin sósborszesz"
minden házban szükséges. Kapható ugy első hadi minőségben mint drágább de sokkal erősebb és hatásosabb
Béke minőségben.
A béke minőségü üvegek cimkéi legelején a „Béke minőség" áll. Egy üveg hadiminőségü 6 kor. Egy üveg bekeminőségü 10 kor. Egyedüli készitők:
Vértes L. és Társa, Lugos.
Főraktár viszontelárusitók részére: 9772
Hugó Adler Arad,
Strada I. Bratianu (Weitzer-u.) 1.

Ismét forgalomba hoztuk
a hölgyek kedvence és soká nélkülözött szépitő szerét, a
HELACITOT
Zsiros atkás (mittesseres) bőr egyszeri lemosás után csodás szép lesz, mert a HELACIT szirtalan, ártalmatlan és rögtön szépit. Ára 5 korona. 2993
Dr. Földes si Hehs
gyógyszerészek ARADON

Nyomatott az Aradi Nyomda R.-T. rotációs gépén. Kiadótulajdonos Aradi Nyomda R.-T.